

MARCZIUS TIZENÖTÖDIKE.

Péntek

7. szám.

Pest, april 27. 1849.

Borúra derű.

Folyó év május 1-től december végig a Marczius tizenötödikére ezennel előfizetés nyittatik. — Előfizethetni a kiadó hivatalban (Országut Kunevalderház) és minden álladalmi postahivatalnál. — Előfizetési ár: Budapesten házhordással 5 fr. postán boritékban küldve 6 fr. p. p.

Nyílt rendelet.

Minél fogva a nemzet által reám bizott hatalomnál fogva adom tudtára, Buda-pest városok hatóságának, tisztviselőinek, s minden lakosainak, valamint a testvér főváros kebelében minden törvényszékeknek, s bármí néven nevezett hivataloknak, hogy ezen rendeletem által Irányi Dániel képviselőt, Pest városának a nemzetgyűléseni egyik követét, Budapest városokra nézve teljhatalmu kormánybiztosul kineveztem, és kinevezem, adván neki a nemzet nevében minden szükséges hatalmat, és hatóságot, a testvér főváros körében mind azt elrendelni, megtenni, és megtétni, mi a haza érdekében, s a testvér fővárosnak a haza számára biztosítása végett szükséges; rendelvén, és parancsolván a nemzet nevében, hogy intézkedéseinek mindenki a legszigorúbb felelet terhe alatt engedelmeskedni tartozzék.

Kelt Debreczenben april 25-én 1849.

Az ország kormányzó elnöke,
Kossuth Lajos m. k.

Hirdetmény.

Az ország kormányzó elnöke által a fent olvasható nyílt rendeletnél fogva Budapest városokra nézve teljhatalmu kormánybiztosul levén kinevezve, midőn Pestvárosra nézve ebbeli tisztem gyakorlatát általveszem, azt ezennel közhírrül adom.

Költ Pesten april 27-én 1849.

Irányi Daniel, s. k.
teljhatalmu kormánybiztos.

Hivatalos tudósítás.

Perczel Mór tábornok f. hó 11-ről Kovil-Szent-Ivánról következő tudósítást küldött a kormányzó elnökhöz:

Kácsról a lázadók egy része az Ujvidékről kirendelt csapat által kiveretvén, — hol is egy

ágyujok elvételét: azok a Duna és Tisza közti hegyzorosokba vonultak össze mindenünnen. Résztint a Bánátból, résztint Karloviczból, nagy számú servianokkal erősítve, és számos nehéz ágyukat is nyerve, ezen igen erős hegyi állomásban — mely egy nagy mocsár által kerítettik — tarták magukat.

A tábornok april 13. egész Kovil Szentiványon tul nyomván az ellenséget és ott táborba szállván april 13. reggeli 2 órakor az ezen állomásból kitörő sok ezernyi lázadók által három oldalról rohantatott meg. Mind ez is annak ellenére, hogy az ellenség egy pár nehéz ágyút annyira képes volt táborunkhoz előhozni, miként több golyója abba be is üthete, továbbá a sötétség és a csapat parancsnokok csekély hely-ismereete daczára, mind a három dandár kitüzött rendjét legpontosabban elfoglalá, az ellenséget hamar visszanyomá. A Moschorin felőli támadás ellen Forget őrnagy s dandárnok küldetvén, ez az ellenség üzésében súlyosan megsebesítették, mire Gál ezredes és hadosztály parancsnok vezeté az ez oldalról további működést. Az ellenséget folytonos harc közt a moschorini töltésig, és be a mocsáron tuli hegy alatti sáncaiba kergette; míg a Mihálovics dandár a Villonáról, az Irinyi dandár pedig a Kovili erdőségből rohanást tartóztaták, és verék diadalmasan vissza. Ekkor ezen oldalról is támadó előhaladás rendeltetvén a tábornok által, míg az Irinyi dandár az ellenséget megveré, egész Gárdinováig haladt, és azt felégette volna, a Mihálovics dandárral, és a tartalékokkal a Villovánál kitört fő erő szorították, és mindenütt megverve Villovába a mocsárontúli sáncaiba üzeték, hegyi batteriái által is mindenütt fedeztetve.

Az ellenség imigy mindenütt megveretvén, a tábornok kitikkadt seregeit ismét Kovil sz. Iványánál táborba szállítá.

Az ütközet reggeli 2 órától 11 óráig tartott, az ellenség dühös elszántsággal véde minden állomást, az ágyúzás a legnagyobbak közé sorozandó.

És ha a tájismeret hiánya miatt az ellenség sötétbeni üzése rendkívüli nehézségeket nem gördit dandárnokaim elé, ugy ez egyébkint is nagy diadal a lázadók ez utolsó menedéke elfoglalásával végződik.

Veszteségünk 10—12 halott, és ezek közt Jeszenák kapitány, a baranyai huszároktól és Schramm kapitány a 30-ik honv. z. ajból, kik dicsőn haltak meg a hazáért! — sebesült 30—40.

Kitüntették magukat Forget őrnagy, Szabó tábornok alezredes, Ragusz 3-ik huszárezredbeli kapitány, és különösen Kölgey a 30-ik honv. z. ajjali ügyes és rettenthetlen bátor

viselete által. Továbbá Schauschek főhadnagy a 6 fontos gyalog üteg parancsnoka, és a 3 fontos gyalog üteg legénysége.

Kelt Debreczenben, april 18. 1849.

Rendeletek.

Hiteles kútfőből tudomására esvén a kormánynak, hogy egy honáruló tetteiről ismeretes Gál Eduárd nevezetű tolnamegyei egyén, ki a hon ellenségei megbízatásából Fejérmegyében mint császári biztos zsarnokoskodik, sok honárulásait tetőpontra emelendő, arra vetemedett, hogy a nevezett megyében létező honvédeket és önkényteseket elfogatni, az ugynevezett császári sorkatonaság közé besoroztatni rendelné s ez által ezeket a haza elleni fegyverfogásra s egy anya és testvér gyilkossági bünre kényszeríteni merészlene:

Ennél fogva a nevezett Gál Eduárd ezennel a nemzet nevében honárulónak s törvényen kívül állónak nyilvánítatván — minden becsületes magyarnak mulaszthatlan kötelességévé tétetik, hogy őt hol találta, elfogni s a legközelebb eső véstörvénységnek átszolgáltatni, hazafiui kötelességének ismerje.

Kelt Debreczen april 17-én 1849.

Az ország kormányzó nevében
Rákóczi János,
kormányzói titoknok.

Meleg részvétellel tapasztalván azt, hogy bajnokaink, kik teljes áldozatkészséggel vivnak hazánk sz. szabadságáért, függetlenségéért, midőn a harcmezőn nyert megsérülések miatt kórházakba vitetnek, itt az orvosi segedelem mellett vajmi ritkán találkozhatnak azon gyöngéd ápolással, mely a szenvedőknek enyhülést, gyakran tökéletes felüdülést ad.

Hogy tehát az e részbeni hiányokon, a lehetőségig segítve legyen, s a tábori kórházakban szolgáló harcossaink az orvos rendelte gyógyszereken felül még kellő ápolásban is részesüljenek, mellyről leginkább női kezek képesek leggyöngédebben gondoskodni.

E részbeni meleg részvételem tanúsítandó, ezennel saját nővéremet, özv. Meszlényi Rudolfiné szül. Kossuth Zsuzsánát az összes tábori kórházak főápolónőjévé nevezem azon erős meggyőződésben, hogy kedves nővérem szelid keblének nemes ösztönét követve, megsérült vitézeink kórodai ápolása iránt mindenekben akkép

gondoskodandik, mint azt egy anya, testvére, és hazánk hű leányától várni lehet.

Hogy pedig ebbeli fáradozásainak minél kivánatosb siker legyen, az illető hatóságok, k. biztosok, s a tábori kórházok parancsnokai és felügyelő orvosai ezennel oda utasítottak, hogy mind azon intézkedéseknél, miket a kórházakban, az orvosi segédemen kívül, a gyöngédebb ápolásra nézve, a főápolónő, vagy meghagyásánál fogva, a segédápolónők hasznosnak és czélszerűnek tartandának, azok eszközésében a felszólítandó hatóságok, k. biztosok, kórházparancsnokok, és felügyelő orvosok minden kitelhető segédkezéssel lenni mulaszthatlan polgári kötelességöknek ismerjék.

Debreczen, ápril 16. 1849.

Az ország kormányzó elnöke.

Kinevezés.

Beöthy Ödön biharmegyei főispán, az 5-ik huszárezredhez számfeletti ezredesül kineveztetik.

Debreczen ápril 7-én 1849.

Mészáros Lázár,
hadügyminister.

Figyelmeztetés és rendelet.

A „Pesther Zeitung“ czimű lap f. évi ápril 15-kén megjelent számában, herzeg Windischgrätznek ápril 16-kán kelt abbéli hirdetménye foglaltatik: miszerint az ellenség hadi költségeinek fedezésére 5. 10. 100. és 1000 frtos utalványok Magyarország közjövédelméire forgalmieszköz gyanánt kényszerített kelettel ki fognak bocsátatni, mellyek minden közpénztáraknál ércpénz helyett teljes névszerinti értékökben, s szintugy magány forgalomban is minden fizetéseknel elfogadandók leendenek.

Az e részbeni minták szerint ezen utalványok mind két oldalukon nyomtatva lesznek, és pedig előlapjukon magyar, hátlapjukon német irattal.

Az ellenség a hadi költségek fedezésére képtelenségét önkényt elismervén, olyatén forgalmi eszközhöz folyamodik, mellyet oly valamire alapít, a mi nem az ő tulajdona, s azzá soha sem is leszen, tudni illik: Magyarország közjövédelméire. Az az adósságot csinál más vagyónára. Az ellenség maga is teljesen átlátja, miképpen illetén alap nélküli utalványainak hitelt nem szerezhethet, s ez okból azoknak kényszerített keletet mer parancsolni, s pedig az ércpénz teljes értékéhez hasonlót.

Hogy a közönség még inkább elámitassék, s a fent említett becs nélküli papírosok, ha más-kint nem lehet, itt ott csalódásból elfogadókra találjanak, az ellenség ezeket magyar nyelvben nyomtatja. A thrón vesztett és száműzött osztrák ház, melly míg a magyar tronuson türetett, számos éveken át vonakodott e magyar nép igazságos kívánatát betölteni, s a magyar arany és ezüsből vert pénzemekeket magyarkörirattal ellá-

tatni, jelenleg ön maga azon ravaszsággal él, hogy haszontalan pénz utalványait magyarul nyomtatja, s szántsándékkal ovatosan kerüli ezen utalványokat az osztrák sassal elláttatni, reménylén, hogy az olvasni nem tudó miveletlenebb emberek között akadand oly együgyűekre, kiket akkint sikerülend megcsalnia.

Ezen cselekedet a legundokabb család nemek közé tartozik.

A Windischgrätz féle 5 10 frtos utalványok mintáin azon aláírások ki nem jelevék, mellyekkel ezek el fognak láttatni, a közönség nagyobb elámitására, azonban az ellenség hihetőleg ugyan azon aláírásokat fogja használni, mellyekkel, a magyar pénzjegyek ellátvák, t. i. Völgyi Ferencz főpénztárnok, és Endrei Endre ellenőr aláírását.

A magyar nemzet függetlenségi nyilatkozata ugyan már magában foglalja az ellenség minden illy vétke tetteinek kárhóztatását, mindazonáltal nehogy valaki tudatlanság miatt megcsalattassék, a kormány kötelességének ismeri egy részről a közönséget jóeleve figyelmessé tenni azon károkról, mellyek az érintett minden érték nélküli utalványok elfogadásából rá háromlanának, más részről olyatén eszközökhöz nyulni, mellyek által az ellenség vétke czéjja meggátoltassék.

Ugyan azért a fent említett utalványokat semmit érőknek s csalárdoknak nyilvánítván, rendelem:

Hogy azok sem a közpénztároknál, sem pedig magány forgalomban el ne fogadtassanak.

Ki ezen utalványokat elfogadná, vagy éppen azokat kiadni merészelne, a nemzet függetlenségi nyilatkozatában foglalt határozat értelmében is akkint fog tekintetni, mint a ki az ellenségnek hazánk ellen intézett, pártütő czéljainak kivitelét előmozdítja, következképp mint honáruló fog tekintetni és büntettetni.

Kelt Debreczenben ápril 22-kén 1849.

az ország kormányzó elnöke
KOSSUTH LAJOS s k.

A „Közlöny“ ápril 10. számában foglalt hivatalos tudósítás szerint Csutak Kálmán őrnagy a határőrökkel erősített oláh csordákat Zaránd megyében többször megvervén, sánczaiból kiüzte: néhány százat leölt, nevezetes zsákmányt tett, maga csak egy halottat vesztvén. Nevezetesek a tudósítás következő végszavai:

„Meg kell még említenem, hogy a szétüzött oláh csorda vezérét valami Kretz Nikolai nevű őrnagyot elfogván, a nyomoru vitéz ígéretet tón, hogy czinkostársainak őrhelyeit feladandja, csak-hogy tölem kegyelmet nyerhessen.

Illy nyomoruságos hitvány emberekből állanak a camarilla kedves Waffenbrüderei.“

A „Közlöny“ számai „kitüntetések“ czim alatt folyvást hozzák azon bajnokaink neveit, kik a katonai érdemjellel díszesítették. Köztük van a többi közt gróf Leiningen Károly 19 számú gyalog ezredünk ezredese, e vitézségéről régen hires

ősi német család ivadóka. Üdvezeljük a nemes németet hőseink sorában. Ő teszi jóvá, mit rokona egy más Leiningen, a temesvári camarilla lelke, ügyünknek árt.

Nemzeti gyűlés.

Előleges közlés a nemzetgyűlés április 19-iki üléséről.

A magyar nemzet függetlenségi nyilatkozatát szerkesztő választmány munkálata előbb vegyes zárt tanácskozmányokban megállapítottván, ápril 19-én d. u. 5 órakor tartott vegyes ülésben a nemzet képviselői s a felsőház tagjai által egyhangulag helybenhagyatott, és országszerte kihirdettetni elhatározatott.

Hadi hírek.

Hadaink Dunán tuli mozgalmairól bizonyost, nem tudunk; mert hála istennek elmúltak a szent-tamási boldog idők, mikor Pesten egy héttel előbb tudtuk, mikor fog Szent-Tamás megtámadtatni, s azért nem is foglaltatott akkorában el. Erős hír szárnyal azonban két esatáról s diadalmunkról azon vidéken. Tegnap Tatáról Budára érkezett kocsisok állítása szerint ez utvonalon nem láttak császári katonát.

— Más hír szerint Görgeinél egy Bécsből két néhány száz mázsa löporral terhes vonhajót húzó gőzös, ki akart kötni, de a parton már magyar öröket látván, a gőzősön levő katonaság kipuskázott, mire miénk, sokáig tréfálni nem akarván, ágyugolyók s gránátokkal feleltek. Egy granat a löporban pattant szét s iszonyu, Komáromban is hallható durranással mint a három hajó légbe repült, a Duna majd kiesapott medréből az irtózatot rázkodás miatt. A hajónépből egy hajóslegény menekült, ki élvén a gyanuperrel első ágyudurranással a vízbe ugrott, és partra uszott. Állítólag ez és egy komáromi lakó hozák Pestre a hirt.

Sokak állítása szerint előőrseiek a budai parton Dunakeszről láthatók.

Budáról két nap óta hallottunk az ott levő Ceccopiere olasz gyalog — nem gránátos — zászlóaly laktanyájába zárkozván, abból kivonulni, s ellenünk harcolni nem akar. Ma bővebb s hitelt érdemlő tudósítást vettünk. Az említett zászlóaly tisztei Hentzi tábornok s várparancsnokhoz mentek Fölszólíták őt, miután bizonyosak, hogy a zászlóaly legénysége az első magyar csapat megjelenéskor lerakandja a fegyvert, sőt a magyarokhoz álland, jobb volna azt a még szabad fejevári uton elküldeni, mint az ellenség kezébe játszani. Hentzi azt felelé, hogy helyzete igen nehéz ő maga hat gyermek atya. — Utolsó napokban, mióta a kapeza szorul igen szereti gyermekeit emlegetni — mintegy áldozatul hagyatott e vészes ponton. Parancsolatai szigorúk, azoktól el nem távozhat, s egy, bár átlátja a tisztek nézete helyes voltát, a zászlóalyat el nem bocsáthatja. — Ha ezen történet oly igaz, mint valószínű, örvendhetünk, mert van Budán 6 vagy 800 derék olasz barátunk.

— Székes-Fehérvárról jó híreink vannak, már midőn Batthyányi Lajos és fogoly társai átvitettek, morgott a szellem. A derék nép ki akarja őket szabadítani. Batthyányi maga csillapítja le, mondván, hogy a császári őrsapatnak szigorú parancsa van, az első szabadítási kísérletnél őt és társait legyilkolni. — Hallatlan embertelenség!

A jeles hazafi azonban örömet fejez ki, hogy ha ő rab is, de nemzete isten segédelmével nem sokára szabad leend. — Mi pedig reméljük, hogy megszabadítandja az illy nagy és szenvedő hazafiakat is. A foglyok tovább vitettek. Nem sokára a fejevári osztrák őrség is elvonult. A tanács legott kihirdeté az ostromállapot megszüntetését. A nép összegyűlt, bizottmány nevezteték. S a nemzeti lobogó vigan leng az Árpádok és várososa felett. Hála Fejevár derék lakóinak, kik másodsor emelék fel bátran e nemzeti jelt még úgy szólván ellenségeink szemeláttára.

— Jellaesics serege Duna hosszant vonul lefelé, s tegnap reggel indult Eresiből. Jellaesics maga más hir szerint minden méltóságairól lemondott. Talán mint a sáros pataki deák „non eo sed eor.“

— Épen most halljuk azon hírt, hogy a Ceccopieri zászlóallyból 80 legény s két tiszt átkelt fegyverestől Pestre, Henczy azért a várkapuit becsukató, s csak biztos jelenlétében nyitattak meg. Éljenek az olaszok! E viva!

— Ma reggel egy kis fiu apró pisztolyából, melyet még Windischgräeznek sem adott ki, átló t Budára. Jó honvéd válhatik belőle, csak megnyőjön, de gátolni kell az illy kísérleteket, mert tülről majd nagyobb fegyverből felelnének, részünkről pedig mi hasznok sínes.

Perczel Móricz a sajkáskerületi helységeket részint fegyverrel, részint megadás által majd mind meghódítván, Józseffalván összegyűlni parancsolá, meghagyván nekik, hogy Szabadkára grof Batthány Kázmér kormánybiztoshoz menjenek hol kerületek jövődő szerkezek felől utasítást veendének.

A végrendezésig következő szerkezet határozottatott: az eddigi határőri szerkezet megszűnik, de a sajkás kerület, külön és önálló hatóság marad, minden helység külön választja saját tisztviselőit, s együtt az egész kerületbelieket. A nemzetgyűlésen egy követ által képviseltetik. A kerület beligazgatási nyelv a szerb. —

Illy szabadelmű intézkedések, ott hol csak fegyver éle állítá helyre, még pedig makacs ellenszegülés, és véreinken elkövetett számtalan kegyetlenkedés után, a törvényes rendet nem eléggé hirdetik e az olly csufosan elvakított szerb népfajnak, hol valóság a Gleichberechtigung der Nationalitäten, és hol csupán világesalásul felhőzött álarcz.

Ezen hosszú, kemény és ellencink részéről eleitől fogva kegyetlen harc után illy emberi bánásmódból, nem látandja e át Szerb nemzet illy nemes ellenségéből, mint a magyar, milly nemes barát vállandik. S fogja e még hinni azon fertelmesen hazug híreket, hogy Perczel tábornok a szerb népet tüzzel vassal pusztítja, apraját nagyát üti, s lakhelyeit leégeti.

Meddig engedendí meg magát ez erejénél fogva olly sok jóra képes nép, a legalyasabb ezélok kivívására használni eszközül, még pedig ollyak kezében, kik a leghasznosabb eszközzel is úgy bánnak a használás után, mint a kifacsart és meghámozott citrommal, félre dobják, sőt ha elég merész érdemeit szerényen említeni, tiporják. Emlekezzetek Brankovicsra, mennyit kellene szenvednie, csak „quia ratio status eligebat.“

S ezen status az összes osztrák Monárehia volt, mellyért most annyi vérpazarlással harezoltok, és nem Magyarország, melly ellen fenitek a hancsárt, s melly nektek, mint harezban legyőzött ellencinek is jogokat ad, minőt a hitszegő osztrák kormánytól véretek árán vásárolt diadalma után sem várhattatok volna.

Meddig engeditek magatokat a Vojvodina déli bábja által kecségetni, avagy véltitek, hogy a zsarnoki centralisatorra törekvő osztrák hatalom, ha sikerülendene a sokkal erősebb magyar nemzetet leküzdenie, a gyenge Vojvodina senki által sem biztosított chartáját nem tépendi szét, s nem csapandja haragtól veres arezaitokba rongyait, csak egyszer tűnjék fel még Metternich utódainak napja, s későn bár, de keserűn ébredendelek fel, melly részetekekről talán csak tévedés, de szövetségeseitek részéről a legundokabb csalás volt.

Azért ragadjátok meg az alkalmat s legyetek őszintén testvéreink, mert a testvértől csak jót várhattok, de sohasem a magokat atyának hazudó zsarnokoktól. —

Ti mult tavasszal ígért jogok megfosztása miatt panaszkodtatok.

Ki ígérte azokat, s esküvel, mint ígérné az ördögöknek a menyek országát? Az osztrák kormány. —

S ki szegte meg? — Az osztrák kormány. S mégis érte ragadtok fegyvert, hogy alkalma legyen rajtatok ismételve gyakorolni, léte óta tanult mesterségét.

Azért térjetekek, különben méltatlanok lesztekek a szabadnemzetek sorába lépni.

Egy Békés megyéből ma érkezett hitelt érdemlő polgártársunk igen örvendetes hírt hozott.

Bem, ki 15000 emberrel már a Bánságba előnyomult, megtudván, hogy az Oláh országból Orsovánál a Bánságba tért Puchner Rukavina seregével egyesült, s e had most Lugos és Karán-Sebes közt erős állásban van, és szokott ügyességü menetével az ellenséget megkerülvén, hátulról éjjel megtámadá, egész erejét úgy szólván tönkre tette. Alig menekült 600 s néhány tiszt ezek is csak a legnagyobb pongyolában. Békési hazánkfia ezt Szentesen olly szemtanutól hallá, ki a pongyolán menekvő osztrák tiszteket látta.

— Ujabb hir szerint tegnapelőtt foglalák el hadaink Esztergomot, s onnan is nyomulnak a balparton előre.

— A pesti kórházakban hátrahagyott beteg osztrákokból már 400 avattatá magát a zászlóink alatt küzdő német legióba. Ugy látszik ügyünk iránt még a fekete sárga zászló alatt is nőt a lelkesedés.

Pest, april 27-kén.

A száznolcz napig tartó zsarnok uralkodás tűzpróbája vala a szilárd jellemnek és hazafiai rendületlenségnek.

Sokan, kikben azelőtt semmi okunk nem volt kétkedni, kiknek jellemét aranynek lenni véltük — nem állották ki e próbát. Végére kitűnik, mikép az, a mit mi drága aranynek képzeltünk, nem vala egyéb nemtelen éreznél.

A híres Pázmándy jelleme sárga rézzé olvadt; számos catholicus főlelkészeké pedig még ezzé sem, hanem hitvány, a legnemtelenebb érzésalakká.

Olvasóink nem mindnyájan fogják tudni, mikép az ország primása és több püspökök — majd pontosan felszámoltatjuk e neveket — nagy pénzösszeget tettek össze a végre, hogy azzal zsoldosok béreltessenek a magyar szabadságért, s a magyar haza függetlenségéért küzdő harezfiak ellen.

Hallatlan istentelenség, gyilkot vásárolni a haza, e köz édes anya megölésére, még pedig azzal a pénzzel, mellyet az ő kegyéből, és jóvoltából tudtak egymásra halmozni!

Mennyire kellett ezen főpásztoroknál az erkölcsnek súlyedni!

Ezek tanították-e isten parancsolatát: tiszteljed atyádat anyádat, hogy hosszú életü lehess a földön; ezek tanították-e: ne öl? . . .

Hallatlan istentelenség! A pásztorok magok keresik fel a farkasokat, magok uszítják azokat a nyájra, mellyet éltök veszélyeztetésével is védeniök lett volna köteleesség.

Azonban minden roszban van valami, ebben pedig felettébb sok.

Ezen fellépése a catholicus főlelkészek egy részének megérlettette az időt országgyűlésileg kimondani azt, mit a közvélemény már rég kimondott; kimondani fog a főpápok birtokai ezenel vissza szállanak a házára, az állam tulajdonaivá válnak.

Mi tudjuk méltányolni az indokokat, mellyek megtilták az ország képviselőit e darázs-fészekbe nyulni: azon befolyásnál fogva, mellyet lelkészek hallgatóikra gyakorolnak, minden bizonynal szakadástörtént volna, azon egységben, melly jelenleg a magyarságot egybetartsa, s melly elkerülhetlenül szükséges, ha függetlenségünket szabadságunkat kivívni és megszilárdítani akarjuk.

Ezen aggodalomra nem lehet többé ok, miután a főpásztorok közt a konkoly, önkéntesen elvált a tisztabuzától.

Azon főlelkészek, kik gyilkot beszéltek a magyarnemzet ellen, kik elhagyván pásztori véd-tisztöket a nyájokat faldosó farkasok sorába állottak, tökéletesen elvesztették minden befolyásukat a népre; hasztalan volna minden igyekezetök pártok alkotásával megtörni a már is csudákat mivelte egység gyémántját, hiába vennék ajkaikra isten szent nevét, a nép meglátván a reverenda alatt a ló körmöket, tudná miképen ök az ördögöt szolgálják.

A magyarügyhez pedig hiv lelkészek, azon lelki pásztorok, kik jó és balszerencsében a rájok bizott nyájjal osztolni eltökéllé, e korszerű kívánatnak nem szegülhetnek ellenébe, megva-

gyünk győződve önkéntesen átlátják a közvéleménynek e tekintetben igazságos ítéletét.

Jelők fognak bekövetkezni, melyekben temérdek áldozatokra leend szükség! zivataros idők, melyek csak úgy csendesednek le, ha minden egyes polgár kész lesz életét és vagyonát áldozatul vinni a haza oltárára.

Lépjének a lelkész urak elöl, adjanak jó példát, nyilatkoztassák ünnepélyesen ki, miképen ők visszaadják a szenvedő megszorult hazának azon javadalmakat, mikkel boldogabb állapotjában elhatározta a catholicus lelki pásztorokat.

A haza megfogja jutalmazni e tettöket, a késő maradék hálás szívébe mondja az így cselekvők neveit.

Mentő.

Pest, arpil 27. 1849.

Folyó év aprilis 23-án reggel a kétpisztoly czimű vendéglőből is elmenni szándékoszó Jellasicsféle huszár hadnagyot észrevette Imreh Farkas honpolgár, s elmarasztalhatására ámbár érelyesen föllépett, a tiszt a vele egyetértő vendéglős által még is úgy elrejtetett, *) hogy személyére minden motozás mellett sem lehetett rátalálni, egyéb portékái, mint: egy füdeles kocsi, egy szép fiatal barna pej ló, egy pár uj hám, négy nyereg, kétesövű vadászpuska, két pisztoly, egy bezárt teli bőrösláda, két pokrótz, két fejtér, két köpeny, arannyal himzett két tarsoly, egy császári altőnyei pedig a magyar hadtest térparancsnokság... haza részére hiba nélkül beadattak, e hazafias eljárásért a térparancsnok fölkérdezte Imreh Farkast, elfogad-e pénzjutalmat? mire azt felelé, hogy „örvend miszerént a hont sanyargató s pusztító pokolördögeitől hazája részére ennyit is elmarasztolhatott; azért neki jutalom nem kell, — miért a térparancsnokság a haza nevében neki köszönetet nyilvánít. —

Az erdélyi tábor anecdotái.

(A Közlönyből.)

A szászok deputatioja kérte Bemtől, hogy csupán be ne sorozza ifjait. „Ne féljenek önök, a profont olly drága, hogy csak vitéz embereknek adhatok.“

— Coppet ezredet, ki Kolozsvár irányában mint ellenség becsülettel viselte magát, elfogják a mieink, Bemhez viszik. „Uram, szólta Bem, az istenért, hol az ön kardja?“ s ezzel egy kardot köt oldalára. „A mennyire önt ismerem, szólta, ön be-

*) Vendéglő uramat nem ártana kérdőre vonni.

A szerk.

csület szavát fogja adni, hogy a szabadság ellen használni nem fogja“ s Coppet most Szebenben szabadon van.

— A piski csatázásnál egy ágyútelepnek elfogy töltése. Jönek Bemhez, panaszojják. „Csinálják önök a tempót, mintha töltene, s a többivel haladnának előre.“ A legénység mintha töltést kapott volna, ő is nyomta a futó ellenséget.

— Ugyancsak a piski csatázásban egy század háromszor gázolja át a vizet. „Hogy van kapitány“, szól egy kifáradt tiszthez. „Megázva vezér úr, felelt a kapitány, mert már háromszor gázoltam át a vizet.“ „Sebaj, jöjjön utánam, s próbálja meg negyedszer.“

— Medgyesnél Bem egy hegyen állt, mikor a Puchner serege mindenfelől előnyomult; s észrevén a vezér állását, feléje kezdte tüzelni. Tisztjei figyelmeztették az állás veszedelmességére. „Az is baj, felelt Bem, de nagyobb baj az, hogy éhes vagyok“, szólta, s reggelit hozata oda magának.

— Szeben meghódolt. S bele őrizetet a Szebenben nyomorgott foglyokból raka; „minthogy“, ugymond „megtanulhaták, miként kell bánni a lefegyverezettekkel.“

— Miéink boszankodtak, hogy tüzeink egy tábornokját sem ejték el az ellennek. „Jól van ez így“, szólta Bem, sőt kerülni kell őket, mert épen ezen tábornokoknak élni kell, hogy folytonosan győzelmesen maradhassunk.

— Szebennél Bem elől jár golyók záporában. A székelyek figyelmeztetik, hogy hagyja őket előljárni, mert ha ők elesnek, Bem még meg él; de ha Bem elesik, úgy ők elvesztek.

Kossuth neve betűit első betűkül használva, következő német józslat készült:

Keine
Oesterreichische
Söldlinge
Siegen
Ueber
Tapfere
Hungarn.

csak tartuk magunkat erősen, s a magyarok Istene valósítandja a német józslatot.

Takarmány mag

Luczerni, Meyer és réti sóhere, bükköny és esparzet legjobb minőségben kapható.

Forster Vilmos Lajosnál.

Lipótváros, Béla utca 249. sz.

3 - 2

Jégverés elleni biztosítás.

A jégverés ellen kölcsönösen biztosító

MAGYAR EGYESÜLET

alulirt igazgatósága, mint mindenkor, úgy most is kötelességének ismeri, közelgető tavasszal a t. cz. gazda urakat, saját hasznuk tekintetéből, ezen hazai intézetre figyelmeztetni. Ez intézet főnállásának hat éve alatt kétségbe vonhatlan jeleit adá jótékonyágának, mert nem kevesebbet mint 696, s ezek közt sok tetemes jégverési károkat térített meg. Van-e tehát mezei gazda, ki a mult év sűrű csapásaira elevenen emlékezve, örömmel ne sietne természet olly hazai intézet által biztosittatni, melly csupán közjóra alapul, és köztisztületben álló hazafiak kormánya alatt áll? — A biztosítási díjak az egyesületi ügynökségeknél megtudhatók. A díjakon és levélbőren kívül a biztosítók semmit sem tartoznak fizetni, sőt a régibb biztosítók, a szabályok értelmében, díjleadásban részesülnek.

Biztosítások elfogadnak Pesten az igazgatóság irodájában (nagyhiduteza Weisz-ház 678 sz. a. 1-ső emeletben) és országszerte az intézetnek minden ügynökségei által.

Pesten, 1849. Martius.

Az egyesület nevében

Weisz Bernát Ferencz,
igazgató.

Nemzeti

színház.

Pest, pénteken, april 27-kén, 1849.

E G Y N Ő,

ki az ablakon kiugrik.

Vigjáték, népdalokkal és táncszal, 3 felv. Scribe után magyar színpadra alkalmazta Somolky F.

Rendező: Szentpéteri.

S z e m é l y e k:

Dernői János, báró, földesur és gyárbirtokos — — — Szentpéteri.
Jenő, unokaöccse — — — László.
Ida, neje — — — Komlossi Ida.
Sárkányfői grófné, született Viharosi Eufrosina báróné, Ida anyja Szathmáriné.
Törő Bálint, haszonbérlet — — Fűredi.
Rózsi, neje — — — Csercsér Nat.
Bálint és Rózsi rokonai. Falusi nép mindkét nemből. Grófné inasa.
Történet hely: egy megyei székváros közelében eső falusi jószág.

Idő: 1849.

Megjelenik e lap MINDEN ESTE. Előfizethetni e lapra Pesten a Lukács László nyomdájában (Országuton Kunewalder-házban). — A vidéken a postahivataloknál. Egyes szám ára 3 kr. pp.